

ZAKON BR. 06/L-123

O KOSOVSКИM SNAGAMA BEZBEDNOSTI

Skupština Republike Kosova,

Na osnovu člana 65 (1) Ustava Republike Kosova,

Usvaja:

ZAKON O KOSOVSКИM SNAGAMA BEZBEDNOSTI

**Član 1.
Cilj**

Ovaj zakon definiše nadležnosti, organizaciju i funkcionisanje Kosovskih snaga bezbednosti.

**Član 2.
Delokrug**

Ovaj zakon se primenjuje na Kosovske snage bezbednosti, uključujući pripadnike aktivnog i rezervnog sastava, kadete, regrute i civilno osoblje.

**Član 3.
Definicije**

1. Za sprovođenje ovog zakona, izrazi i termini koji su korišćeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

- 1.1. **KSB**– Kosovske snage bezbednosti;
- 1.2. **Skupština**- Skupština Republike Kosova;
- 1.3. **Ustav** - Ustav Republike Kosova;
- 1.4. **Predsednik** – Predsednik Republike Kosova;
- 1.5. **Vlada** – Vlada Republike Kosova;
- 1.6. **Predsednik Vlade** – Predsednik Vlade Republike Kosova;
- 1.7. **Ministar** – ministar odbrane;
- 1.8. **Ministarstvo/MO** – Ministarstvo odbrane;
- 1.9. **KOMFSK**- komandant Kosovske snage bezbednosti;
- 1.10. **Osoblje KSB-a** – aktivni i rezervni sastav kao i civilno osoblje KSB-a;
- 1.11. **Pripadnik KSB-a** – je građanin Republike Kosova koji služi u Kosovske snage bezbednosti pod vojnom zakletvom i nosi uniformu sa odgovarajućim simbolima;

- 1.12. **Aktivni pripadnik KSB-a** – je građanin Republike Kosova čiji je primarni posao u aktivnom sastavu KSB-a u svojstvu oficira, podoficira ili vojnika;
- 1.13. **Rezervi pripadnik KSB-a** – je državljanin Republike Kosova, čiji je sekundarni posao služba u rezervnom sastavu KSB-a, u svojstvu oficira, podoficira, rezervnog vojnika. Za vreme angažovanja u službi, rezervni član je aktivni član KSB-a;
- 1.14. **Civilno osoblje u KSB-u** – su državni službenici koji rade u KSB-u u skladu sa zakonom o radu ili zakonima o državnoj službi;
- 1.15. **Upotreba sile** - uključuje ali se ne ograničava samo na upotrebu posebne vrste vatrenog oružja, sistema oružanja, opreme i sredstava na raspolaganju, bez isključivanja i upotrebu fizičke sile;
- 1.16. **Generalni štab** – najviši nivo organizacione strukture KSB-a, kojom komanduje komandant KSB-a;
- 1.17. **Posebne snage** – podrazumeva privremenu strukturu formiranu u cilju realizacije nekog specifičnog zadatka;
- 1.18. **Koncept podoficira KSB-a** – osnovni dokument kojim se određuje razvoj podoficira KSB-a.

Član 4. Nadležnosti i zadaci

1. Kosovske snage bezbednosti štite suverenitet, teritorijalni integritet, građane, imovinu i interese Republike Kosova.
2. Kosovske snage bezbednosti su multietnička, profesionalna i naoružana vojna snaga, koja je ovlašćena da služi u zemlji i inostranstvu, u skladu sa svojim ustavnim i zakonskim nadležnostima.
3. Opšti zadaci Kosovskih snaga bezbednosti su:
 - 3.1. zaštita suvereniteta i teritorijalnog integriteta Republike Kosova;
 - 3.2. vojna podrška civilnim vlastima;
 - 3.3. učešće u međunarodnim operacijama.

Član 5. Principi KSB-a

1. Kosovske snage bezbednosti odražavaju etničku raznolikost naroda Republike Kosova, a regrutuju se iz redova građana Republike Kosova.
2. Kosovske snage bezbednosti zasnivaju se na sledećim načelima:
 - 2.1. snaga, koncentrirana u odbrani zemlje;
 - 2.2. snaga, model volonterske privrženosti zemlji;
 - 2.3. snaga koja podleže demokratskoj građanskoj kontroli;

- 2.4. snaga koja odgovara na demokratski izabrane zvaničnike;
- 2.5. dobrovoljna sila;
- 2.6. profesionalna sila;
- 2.7. sveobuhvatne multi etničke snage;
- 2.8. sila izgrađena prema interoperabilnim standardima sa NATO-om.

Član 6. Politička nepristranost

1. Kosovske snage bezbednosti su nepristrasne i ne mogu se koristiti za aktivnosti političkih stranaka.
2. Zbog prirode zadatka, pripadnici Kosovske snage bezbednosti ne mogu da:
 - 2.1. budu članovi političkih partija, organizacija ili udruženja političkog karaktera;
 - 2.2. učestvuju u političkim aktivnostima koje one organizuju, niti mogu pokazati znakove podrške bilo kojoj od njih, i
 - 2.3. stupe u štrajk.
3. Ovaj član ne negira ostvarivanje prava pripadnika Kosovskih snaga bezbednosti na glasanje.

Član 7. Naoružanje

KSB će biti opremljen naoružanjem i sistemima naoružanja, u skladu sa potrebama za ispunjavanje svojih nadležnosti i dužnosti.

Član 8. Važeći zakon

1. Svi pripadnici Kosovskih snaga bezbednosti podležu važećim zakonima na Kosovu.
2. Pripadnici Kosovske snage bezbednosti koriste svoja ovlašćenja i obavljaju svoje dužnosti na zakonit način, na osnovu Ustava, ovog zakona i zakonodavstva na snazi, kao i zakonima o lepom ponašanju i disciplini.
3. Tokom službe van teritorijalnih granica Republike Kosova, pripadnici Kosovskih snaga bezbednosti podležu zakonima Republike Kosova i međunarodnim sporazumima.

Član 9. Simboli

1. Simboli Kosovskih snaga bezbednosti su: zastava, himna, grb KSB-a i amblemi jedinica.
2. Zastava i himna Republike Kosova su zastava i himna Kosovskih snaga bezbednosti.
3. Pripadnici Kosovskih snaga bezbednosti nose zastavu Republike Kosova, amblem KSB-a i grb odgovarajuće jedinice KSB-a.
4. Komandant KSB-a, preko ministra, predlaže predsedniku za usvajanje veličinu i izgled grba, ambleme jedinica i izgled činova u KSB-u.

5. Generalštab i jedinice KSB -a koriste i prepoznatljive zastave sa svojim simbolima.
6. U toku međunarodnih operacija pripadnici KSB-a nose i ambleme međunarodnih organizacija.
7. Niko nema prava da koristi grb KSB-a i ambleme jedinica bez pismenog odobrenja ministra.
8. Izgled, veličina i upotreba simbola i činova KSB-a određuje se posebnim podzakonskim aktom ministra.
9. Dan Kosovskih snaga bezbednosti je 27. novembar.

Član 10. **Upotreba sile**

1. Kosovske snage bezbednosti su ovlašćene da koriste silu, vatreno oružje, sredstva i opremu koju koristi kako bi ispunili svoje ustavne i zakonske nadležnosti i dužnosti.
2. Pripadnici KSB-a u miru mogu upotrebiti silu, uključujući smrtonosnu silu u sledećim prilikama:
 - 2.1. za svoju zaštitu, pojedinačnu zaštitu snaga i zaštitu prijateljskih snaga;
 - 2.2. za sprečavanje napada na ljude, objekte i na ostala sredstva i opremu;
 - 2.3. za sprečavanje direktnog napada koji ugrožava njegov život ili predstavlja pretnju instituciji i državi Republike Kosova.
3. Upotreba sile, uključujući i smrtonosnu silu, obuhvata upotrebu svakog oružja, sistema naoružanja i sredstava za prisilno sprečavanje prevoza i ostalih sredstava koja su u upotrebi i stoje na raspolaganju KSB-u. KSB poštuju načelo proporcionalne upotrebe sile.
4. Upotreba sile, uključujući i smrtonosnu silu, dozvoljeno je ako se opasnost ne može izbeći drugim sredstvima. Upotrebljena sila mora da bude srazmerna riziku i u skladu sa pravnim sistemom Republike Kosova ili međunarodnim zakonodavstvom.
5. Pripadnik KSB-a, koji vrši fizičko obezbeđenje može upotrebiti silu samo po nalogu i pod direktnim nadzorom svog pretpostavljenog, osim u slučaju ekstremnog napada ili sile.
6. U misijama u inostranstvu, sile se primenjuje u skladu sa pravilima angažovanja koja je usvojila Skupština Kosova, za sprovođenje određene misije u skladu sa domaćim i međunarodnim zakonodavstvom.

Član 11. **Mobilizacija**

1. Mobilizacija Kosovskih snaga bezbednosti vrši se u vreme mira i u slučajevima proglašenja vanrednog stanja.
2. Mobilizacija u miru vrši se naređenjem komandanta Kosovskih snaga bezbednosti, u skladu sa planskim i operativnim zahtevima.
3. U slučajevima proglašenja vanrednog stanja, mobilizacija KSB-a se vrši naređenjem predsednika.
4. U vanrednom stanju i posebnim situacijama, Kosovske snage bezbednosti imaju ovlašćenja da koriste državnu i privatnu imovinu kako bi ispunile ustavne i zakonske nadležnosti i dužnosti.

Član 12.

Rezerve za operativnu održivost

1. U cilju operativne održivosti, Kosovske snage bezbednosti će imati rezervu.
2. Određivanje i korišćenje rezervi za operativnu održivost vrši se prema posebnom podzakonskom aktu koji donosi ministar.

Član 13.

Standardizacija

1. Standardizacija u Kosovskim snagama bezbednosti vrši se u tri oblasti: administrativnoj, operativnoj i materijalnoj.
2. Određivanje standardizacije prema stavu 1. ovog člana vrši se posebnim podzakonskim aktom koji donosi ministar.

Član 14.

Demokratska kontrola i civilni nadzor

1. Kosovske snage bezbednosti podležu demokratskoj građanskoj kontroli, vladavini prava i međunarodnim obavezama.
2. Skupština Republike Kosova, predsednik Republike Kosova, predsednik Vlade i ministar odbrane Republike Kosova čine lanac civilne kontrole i demokratskog nadzora KSB-a, kako je definisano Ustavom, ovim zakonom i drugim relevantnim zakonima.

Član 15.

Skupština

1. Skupština Republike Kosova ima sledeće nadležnosti:
 - 1.1. vrši demokratsku parlamentarnu kontrolu Kosovskih snaga bezbednosti;
 - 1.2. nadzire i ispituje sva pitanja koja se odnose na organizaciju, finansiranje, osoblje, opremu i slanje Kosovskih snaga bezbednosti u operacije u inostranstvu;
 - 1.3. odobrava godišnji budžet i dugoročni desetogodišnji (10) plan Kosovskih snaga bezbednosti;
 - 1.4. odobrava slanje Kosovskih snaga bezbednosti u međunarodne operacije;
 - 1.5. odobrava konkretne finansijske programe za podršku Kosovskim snagama bezbednosti, kako je predložila Vlada;
 - 1.6. donosi pravila angažovanja za slanje KSB-a u međunarodne operacije.
2. U okviru Skupštine funkcioniše odgovarajuća skupštinska komisija za pitanja Kosovske snage bezbednosti koja je nadležna da:
 - 2.1. po potrebi, zatražiti izveštaj od ministra i komandanta Kosovskih snaga bezbednosti, koji se zatim dostavlja predsedniku i predsedniku Vlade;
 - 2.2. po potrebi, zatražiti prisustvo ministra i komandanta Kosovskih snaga bezbednosti na svojim sastancima i da odgovaraju na pitanja Komisije;

2.3. da razmotri predlog budžeta Kosovskih snaga bezbednosni pre nego što ga podnese na usvajanje Skupštini Kosova;

2.4. po potrebi, zatražiti izveštaj o svim donacijama koje je KSB-a pr

Član 16.

Predsednik

1. Predsednik je vrhovni komandant Kosovskih snaga bezbednosti.
2. U vanrednim situacijama, predsednik ima ovlašćenja da naredi mobilizaciju Kosovskih snaga bezbednosti.
3. U skladu sa Ustavom i drugim relevantnim zakonima, predsednik je nadležan za:
 - 3.1. imenovanja, unapređenja, razrešenja i oslobađanja komandanta Kosovskih snaga bezbednosti na preporuku predsednika Vlade;
 - 3.2. unapređenja, imenovanja, promene, razrešenja i oslobađanja sa dužnosti u činu generala na zajedničku preporuku komandanta Kosovskih snaga bezbednosti i ministra;
 - 3.3. usvajanje izgleda grba KSB-a, amblema jedinica, činova i uniforme KSB-a;
 - 3.4. dodeljivanje odlikovanja, medalja i zahvalnica.
4. U skladu sa stavom 3, podstavovi 3.1, 3.2 i 3.3, predsednik donosi odluku u roku od trideset (30) kalendarskih dana o dana podnošenja predloga.

Član 17.

Predsednik vlade

1. Predsednik vlade je nadležan:
 - 1.1. da vrši nadzor i kontrolu snaga bezbednosti Republike Kosova;
 - 1.2. da na predlog ministra preporuči predsedniku imenovanja, unapređenja, razrešenja i oslobađanja sa dužnosti komandanta snag bezbednosti Republike Kosova;
 - 1.3. da u konsultaciji sa predsednikom definiše i modifikuje strukture snaga bezbednosti Republike Kosova, nakon strateškog ponovnog razmatranja sektora bezbednosti, što podleže potvrđivanju od Skupštine;
 - 1.4. da odredi minimum zastupljenosti svih zajednica u snaga bezbednosti Republike Kosova, prema poslednjem popisu stanovništva.

Član 18.

Vlada

1. Vlada Republike Kosova ima nadležnost da:
 - 1.1. da, na zajedničku preporuku ministra i KOMFSK-a, pokrene i usvoji posebne finansijske programe za podršku Kosovskim snagama bezbednosti;
 - 1.2. da inicira i podrži strateški pregled odbrane zasnovan na promeni unutrašnjeg i spoljašnjeg bezbednosnog okruženja i zajedničkih preporuka ministra i KOMFSK-a;

1.3. da usvoji strategiju odbrane prema preporukama ministra odbrane;

1.4. da odobri plan raspoređivanja Kosovskih snaga bezbednosti u miru, u skladu sa zajedničkim predlogom ministra i KOMFSK-a.

Član 19. Savet bezbednosti

1. Savet bezbednosti u saradnji sa predsednikom i Vladom, priprema Strategiju bezbednosti Republike Kosova. Savet ima savetodavnu ulogu po svim pitanjima koja se odnose na bezbednost.

2. U toku razmatranja pitanja koja se odnose na bezbednost, Savet bezbednosti Kosova, po potrebi može da traži podršku osoblja KSB -a. Saradnja između snaga bezbednosti i Saveta za bezbednost Kosova, vrši se u skladu sa odredbama odgovarajućeg zakona o Savetu bezbednosti Kosova.

Član 20. Ministar odbrane

1. Ministar je najviši politički organ upravljanja Ministarstvom, koji vrši civilni nadzor i demokratsku kontrolu i opšte upravljanje KSB-om.

2. Nadležnosti ministra odbrane određene su odgovarajućim Zakonom o Ministarstvu odbrane i drugim važećim zakonima.

Član 21. Komandant Kosovskih snaga bezbednosti

1. Komandant KSB-a, po vojnom činu i dužnosti, je najviši organ. Najviši čin komandanta KSB -a može biti čin General lajtnanta.

2. Ministar predlaže predsedniku Vlade kandidata za komandanta KSB -a, čije imenovanje vrši predsednik. Kandidat za komandanta KSB-a mora da nosi čin general lajtnanta najmanje dvanaest (12) meseci.

3. Komandant Kosovskih snaga bezbednosti polaže zakletvu pred predsednikom.

4. U miru, komandant Kosovskih snaga bezbednosti podnosi izveštaj ministru.

5. Komandant KSB-a vrši punu komandu Kosovskih snaga bezbednosti i rezervnim sastavom i odgovoran je za:

5.1. upravljanje, obuku, nadzor i aktivnosti Kosovskih snaga bezbednosti;

5.2. podnošenje godišnjeg izveštaja odgovarajućoj Skupštinskoj komisiji i kada komisija od njega traži, lično odgovaranje na pitanja;

5.3. nadgledanje i obezbeđenje izvršenja svih legitimnih naloga, po uputstvima ministra i predsednika;

5.4. predlaganje ministru strukture Kosovskih snaga bezbednosti;

5.5. planiranje, pripremu i upravljanje sredstvima Kosovskih snaga bezbednosti;

5.6. izdavanje naređenja i odobravanje dokumenata koji se odnose na organizaciju i funkcionisanje Kosovskih snaga bezbednosti;

5.7. delovanje kao glavni savetnik predsednika, predsednika Vlade i Saveta bezbednosti Kosova, čiji je i član, o pitanjima koja se odnose na Kosovske snage bezbednosti;

5.8. obezbeđivanje operativne spremnosti Kosovskih snaga bezbednosti i odobravanje svih operativnih planova;

5.9. preporučivanje ministru unapređenja osoblja u svim generalskim činovima;

5.10. predstavljanje Kosova u međunarodnim organizacijama za pitanja međunarodne zaštite i bezbednosti;

5.11. pripremanje operativnih planova za vanrednu situaciju i dostavljanja predsedniku na usvajanje.

6. na predlog odgovarajućih odbora, komandant KSB -a je organ za imenovanja, unapređenja i razrešenja svih činova, izuzev čina generala.

7. Komandant KSB-a se imenuje na petogodišnji (5) mandat bez prava reizbora. Mandat komandanta KSB-a počinje danom isteka mandata prethodnog komandanta.

8. Mandat komandanta Kosovskih snaga bezbednosti može se završiti pre isteka petogodišnjeg (5) mandata, i to:

8.1. u slučaju smrti;

8.2. u slučaju ostavke;

8.3. u slučaju razrešenja;

8.4. u slučaju zdravstvene nesposobnosti.

9. Razrešenje komandanta Kosovskih snaga bezbednosti se vrši za kršenja Ustava, teška kršenja zakona, aktivnosti i ponašanje koje ozbiljno diskredituju poziciju i figuru komandanta KSB-a, za vreme obavljanja dužnosti. Odredbe o prestanku mandata i razrešenju uz prilagođavanje se primenjuju i na čin generala.

10. Komandant KSB -a obavlja i druge dužnosti koje su određene zakonodavstvom na snazi.

Član 22.

Status Kosovskih snaga bezbednosti

1. KSB funkcioniše pod nadležnošću i nadgledanjem ministra i pod komandom i kontrolom KOMFSK-a.

2. Kosovske snage bezbednosti su pravno lice.

Član 23.

Organizacija i struktura Kosovskih snaga bezbednosti

1. KSB deluje na celoj teritoriji Republike Kosova kroz jedinstveni lanac komandovanja.

2. KSB se sastoji od profesionalnog aktivnog i rezervnog sastava, kadeta, regruta i civilnog osoblja.

3. KSB se sastoji od aktivnog sastava, koji broji ne više od pet hiljada (5,000) pripadnika i rezervnog sastava od najviše tri (3,000) hiljade pripadnika.
4. izuzev stava 3. ovog člana, snage bezbednosti ponovno razmatraju strukturu i broj sastava, na osnovu Ponovnog strateškog razmatranja odbrane.
5. KSB sastoji se od Glavnog štaba, komandi: komanda kopnenih snaga; Komanda Nacionalne garde; Logistička komanda i komanda za doktrinu i obuku.
6. U sklopu Kosovskih snaga bezbednosti funkcioniše Centar univerzitetskih studija, akreditovan od nadležnih organa Republike Kosova.
7. Unutrašnje funkcionisanje, uključujući i organizacionu tabelu osoblja i opreme određuje komandant KSB-a, u skladu sa ovim zakonom.
8. Komandant KSB-a, u skladu sa operativnim potrebama i zahtevima, ima ovlašćenje da formira radnu snagu.
9. Rezervni sastav KSB-a uređuje se posebnim zakonom.

Član 24.

Generalštab Kosovskih snaga bezbednosti

1. Generalštab je najviša vojna organizaciona struktura u Kosovskim snagama bezbednosti.
2. Generalštab planira, koordinira aktivnosti, kako bi obezbedio spremne snage za ispunjenje ustavne i pravne misije.
3. U vanrednom stanju, Generalštab deluje kao štab vrhovnog komandanta.

Član 25.

Struktura činova

1. Svi pripadnici Kosovske snage bezbednosti nose čin i kategorizuju se na oficire, podoficire i vojnike.
2. Činovi oficira u Kosovskim snagama bezbednosti:
 - 2.1. OF1* Potporučnik,
 - 2.2. OF1 Poručnik,
 - 2.3. OF2 Kapetan,
 - 2.4. OF3 Major,
 - 2.5. OF4 Potpukovnik,
 - 2.6. OF5 Pukovnik,
 - 2.7. OF6 Brigadni general,
 - 2.8. OF7 General major, i
 - 2.9. OF8 General pukovnik;

3. Činovi vojnika i podoficira u Kosovskim snagama bezbednosti:

- 3.1. OR2 Vojnik,
- 3.2. OR3 Vojnik prve klase,
- 3.3. OR4 Desetar ili specijalista,
- 3.4. OR5 Vodnik,
- 3.5. OR6 Štabni vodnik
- 3.6. OR7 Vodnik prve klase,
- 3.7. OR8 Prvi vodnik ili Master vodnik,
- 3.8. OR9 zastavnik, zastavnik komande, zastavnik KSB -a

4. Regruti KSB-a su kategorisani kao OR1 (regruti) do polaganja zakletve.

5. Novi činovi koji su predviđeni u stavu 3. ovog člana, biće popunjeni u skladu sa funkcijom i konceptom podoficira KSB-a.

Član 26.
Uniforme

1. Komandant Kosovskih snaga bezbednosti predlaže izgled uniforme KSB-a, koji odobrava predsednik.
2. Nošenje uniforme i lični izgled pripadnika Kosovskih snaga bezbednosti, uređuje se posebnim podzakonskim aktom koji donosi ministar.

Član 27.
Donošenje podzakonskih akata

1. Podzakonski akti koji su predviđeni ovim zakonom donose se najkasnije u roku od jedne (1) godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.
2. Podzakonski akti koji su na snazi primenjivaće se do donošenja novih, pod uslovom da nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 28.
Prelazni mandat komandanta KSB-a

Sadašnji mandat komandanta KSB-a ističe pet (5) godina nakon stupanja na snagu ovog zakona.

Član 29.
Prelazne odredbe

Sve promene predviđene ovim zakonom izvršiće se u skladu sa fazama koje su određene preporukama strateške revizije sektora bezbednosti i koje su detaljno navedene u sveobuhvatnom Planu tranzicije.

Član 30.
Stavljanje van snage

1. Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe:

1.1. Zakon br. 03/L-046 o Kosovskim snagama bezbednosti (Službeni list br. 27/3. jun 2008.);

1.2. Zakon br. 03/L-108 o izmeni Zakona o Kosovskim snagama bezbednosti br. 03/L-046, od 15.06.2008. (Službeni list 42/25. novembar 2008.);

1.3. Član 20. (Izmene i dopune Zakona br. 03/L-046 o Kosovskim snagama bezbednosti), Zakona br. 04/L-115 o izmeni i dopuni zakona koji se odnose na završetak međunarodnog nadgledanja nezavisnosti Kosova (Službeni list br. 25/7. septembar, 2012.).

Član 31.
Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu petnaest (15) dana nakon objavljivanja u Službenom listu Republike Kosova.

Zakon br. 06/L-123
14. decembar 2018. godine

Proglašeno Ukazom Br. DL-067-2018, dana 28.12.2018, od strane Predsednika Republike Kosova Hashim Thaçi.